

PRESUDA SUDA

9. rujna 2003. (*)

„Uredba (EZ) br. 40/94 – Članak 115. – Važeća pravila kojima se u Uredu za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) (OHIM) uređuju jezici – Prigovor nezakonitosti – Načelo nediskriminacije”

U predmetu C-361/01 P,

Christina Kik, koju zastupaju E. H. Pijnacker Hordijk i S. B. Noë, *advocaaten*, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u

žaliteljica,

povodom žalbe izjavljene protiv presude Prvostupanjskog suda Europskih zajednica (četvrto prošireno vijeće) u predmetu T-120/99 od 12. srpnja 2001., Kik/OHIM, Zb., str. II-2235., u svrhu ukidanja te presude,

a druge stranke u postupku su:

Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) (OHIM), koji zastupaju A. von Mühlendahl, O. Montalto i J. Miranda de Sousa, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

uz potporu sljedećih stranaka:

Komisija Europskih zajednica, koju zastupaju W. Wils i N. Rasmussen, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg,

intervenijent u žalbenom postupku,

Helenska Republika, koju zastupaju K. Samoni-Rantou i S. Vodina, u svojstvu agenata, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg,

Kraljevina Španjolska, koju zastupa S. Ortiz Vaamonde, u svojstvu agenta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg,

i

Vijeće Europske unije, koje zastupaju G. Houttuin i A. Lo Monaco, u svojstvu agenata,

intervenijenti u prvostupanjskom postupku,

u sastavu: G. C. Rodriguez Iglesias, predsjednik, J.-P. Puissochet, M. Wathelet, R. Schintgen i C. W. A. Timmermans, predsjednici vijeća, C. Gulmann, D. A. O.

Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues i A. Rosas (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: F. G. Jacobs,

tajnik: H. A. Rühl, glavni administrator

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši izlaganja stranaka na raspravi održanoj 26. studenoga 2002., na kojoj je C. Kik zastupala E. H. Pijnacker Hordijk, Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) (OHIM) A. von Mühlendahl, J. Miranda de Sousa i S. Bonne, u svojstvu agenta, Vijeće G. Houttuin i A. Lo Monaco te Komisiju W. Wils,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. ožujka 2002.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 21. rujna 2001. C. Kik podnijela je na temelju članka 49. Statuta Suda EZ-a žalbu protiv presude Prvostupanjskog suda od 12. srpnja 2001., Kik/OHIM, T-120/99, Zb., str. II-2235. (u daljnjem tekstu: pobijana presuda), kojom je Prvostupanjski sud odbio njezinu tužbu za poništenje odluke trećeg žalbenog vijeća Ureda za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) (u daljnjem tekstu: Ured) od 19. ožujka 1999., kojom se odbija njezina žalba protiv odluke ispitivača da odbije registrirati riječi KIK kao žig Zajednice (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

Pravni okvir

- 2 Članak 217. Ugovora o EZ-u (koji je postao članak 290. UEZ-a) glasi:

„Ne dovodeći u pitanje odredbe sadržane u Poslovniku Suda, Vijeće, odlučujući jednoglasno, utvrđuje pravila kojima se uređuje uporaba jezika u institucijama Zajednice.”

- 3 Člankom 1. Uredbe br. 1 Vijeća od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL br. 17, 6.10.1958., str. 385/58) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 3., str. 3.), kako je izmijenjena raznim ugovorima o pristupanju, a posljednji put Aktom o uvjetima pristupanja Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske i prilagodbama Ugovorâ na kojima se temelji Europska unija (SL C 241, 1994., str. 21. i SL L 1, 1995., str. 1.) propisuje se sljedeće:

„Službeni jezici i radni jezici institucija Unije su danski, engleski, finski, francuski,

grčki, nizozemski, njemački, portugalski, španjolski, švedski i talijanski.” [neslužbeni prijevod]

4 Članak 2. Uredbe br. 1/92 glasi:

„Dokumenti koje država članica ili osoba koja podliježe zakonodavstvu države članice šalje institucijama Zajednice mogu biti sastavljeni na bilo kojem od službenih jezika koji izabere pošiljatelj. Odgovor se sastavlja na istom jeziku.” [neslužbeni prijevod]

5 Članak 4. te uredbe glasi:

„Propisi i ostali dokumenti opće primjene sastavljaju se na jedanaest službenih jezika.” [neslužbeni prijevod]

6 Članak 5. Uredbe br. 1 glasi:

„Službeni list Europskih zajednica izdaje se na jedanaest službenih jezika.” [neslužbeni prijevod]

Od stupanja na snagu Ugovora iz Nice, u skladu s njegovim člankom 2. stavkom 38., naziv se promijenio u *Službeni list Europske unije*.

7 Ured je osnovan Uredbom Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice (SL L 11, 1994., str. 1.). Uporaba jezika u postupcima pred Uredom uređena je člankom 115. te uredbe, koji glasi kako slijedi:

„1. Prijava žiga Zajednice podnosi se na jednom od službenih jezika Europske zajednice.

2. Jezici Ureda su engleski, francuski, njemački, talijanski i španjolski.

3. Podnositelj prijave navodi drugi jezik, koji je jedan od jezika Ureda, i prihvaća njegovu uporabu kao mogućeg jezika postupka u slučaju postupka povodom prigovora i postupka za opoziv ili postupka za proglašenje ništavnosti.

Ako je prijava podnesena na jeziku koji nije jedan od jezika Ureda, Ured osigurava, kao što je opisano u članku 26. stavku 1., prijevod prijave na jezik koji je naveo podnositelj prijave.

4. Kad je podnositelj prijave za žig Zajednice jedina stranka u postupku pred Uredom, jezik postupka je jezik na kojem je podnesena prijava za žig Zajednice. Ako je prijava podnesena na jeziku koji nije jezik Ureda, Ured može slati podnositelju pismene obavijesti na jeziku koji je podnositelj prijave naveo u svojoj prijavi kao drugi jezik.

5. Prigovor i zahtjev za opoziv ili za proglašenje ništavnosti podnose se na jednom od jezika Ureda.

6. Ako je odabrani jezik, u skladu sa stavkom 5., za podnošenje prigovora ili zahtjeva za opoziv odnosno za proglašenje ništavnosti, jezik prijave žiga ili jezik koji je bio naveden kao drugi jezik prilikom podnošenja prijave, taj jezik je jezik postupka.

Ako u skladu sa stavkom 5., jezik koji je odabran za obavijest o prigovoru ili za zahtjev za opoziv ili za zahtjev za proglašavanje ništavosti, nije jezik prijave žiga ni jezik koji je bio naveden kao drugi jezik prilikom podnošenja prijave, stranka koja podnosi prigovor ili stranka koja zahtijeva opoziv ili proglašavanje ništavosti mora o svojem trošku osigurati prijevod svojeg zahtjeva ili na jezik prijave žiga EU-a, pod uvjetom da je to jedan od jezika Ureda, ili na jezik koji je bio naveden kao drugi jezik prilikom podnošenja prijave. Prijevod mora biti podnesen u roku propisanom u provedbenoj uredbi. Tada jezik na koji je zahtjev preveden postaje jezik postupka.

7. Stranke u postupcima povodom prigovora, postupcima za opoziv, postupcima za proglašenje ništavosti ili žalbenim postupcima mogu se dogovoriti da neki drugi službeni jezik Europske zajednice bude jezik postupka.” [neslužbeni prijevod]

- 8 U glavi I. Uredbe Komisije (EZ) br. 2868/95 od 13. prosinca 1995. o provedbi Uredbe (EZ) br. 40/94 (SL L 303, str. 1.) navodi se niz pravila. U pravilu 1. o sadržaju prijave ponavlja se zahtjev iz članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94 da se u prijavi za registraciju žiga Zajednice navede „drugi jezik”.

Okolnosti spora

- 9 Činjenice na kojima se zasniva spor navedene su u pobijanoj presudi kako slijedi:

„3. Tužiteljica, koja je odvjetnica i agentica za žigove u trgovačkom društvu u Nizozemskoj specijaliziranom za poslove intelektualnog vlasništva, podnijela je 15. svibnja 1996. prijavu Uredu za verbalni žig Zajednice u skladu s Uredbom br. 40/94.

4. Žig za koji je zatražena registracija jest riječ KIK.

5. Usluge obuhvaćene prijavom za registraciju pripadaju u razred 42. Nicanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga za registraciju žigova od 15. lipnja 1957., kako je izmijenjen i dopunjen.

6. U prijavi sastavljenoj na nizozemskom jeziku podnositeljica je navela nizozemski kao „drugi jezik”.

7. Odlukom od 20. ožujka 1998. ispitivač je odbio prijavu na temelju činjenice da nije ispunjen formalni uvjet, odnosno zahtjev da podnositeljica navede engleski, francuski, njemački, talijanski ili španjolski kao „drugi jezik”.

8. Tužiteljica je 4. svibnja 1998. podnijela žalbu protiv te odluke, u kojoj među ostalim tvrdi da je odluka kojom je ispitivač odbio njezinu prijavu za registraciju nezakonita zato što je utemeljena na nezakonitom propisu. Žalbu je podnijela na nizozemskom i, uz rezervu, na engleskom.

9. Žalba je 2. lipnja 1998. upućena žalbenom vijeću Ureda.

10. Žalba je odbijena odlukom od 19. ožujka 1999. [...] zbog toga što je podnositeljica kao „drugi jezik” navela isti jezik na kojem je podnijela prijavu za registraciju, tako da je prijava odbijena zbog formalne nepravilnosti, koja se razlikuje od druge nepravilnosti koju je podnositeljica počinila, a to je da kao „drugi jezik” nije navela

jedan od pet jezika Ureda [...].”

Postupak pred Prvostupanjskim sudom i pobijana presuda

- 10 Tužba za poništenje podnesena je tajništvu Prvostupanjskog suda 19. svibnja 1999.
- 11 Helenska Republika intervenirala je u potporu žaliteljice.
- 12 Kraljevina Španjolska i Vijeće Europske unije intervenirali su u potporu Ureda, tuženika pred Prvostupanjskim sudom.
- 13 U pobijanoj presudi Prvostupanjski sud prvo je razmotrio prigovor nedopuštenosti koji je Ured istaknuo protiv tužbe. Ured je naveo da je zahtjev kojim se, prigovorom nezakonitosti, traži da se članak 115. Uredbe br. 40/94 proglašeni nezakonitim nedopušten zbog toga što ne postoji pravna veza između pobijane odluke i odredbe u odnosu na koju je istaknut prigovor nezakonitosti, a to je odredba članka 115. stavka 3. Ured je odbio žaliteljičinu prijavu za registraciju zbog toga što uopće nije odabrala „drugi jezik”, kao što se tom odredbom zahtijeva, a ne zbog toga što nije kao „drugi jezik” navela jedan od jezika Ureda.
- 14 U točki 24. pobijane presude Prvostupanjski je sud istaknuo da je žaliteljica navela nizozemski kao „drugi jezik”; utvrdio je da se pitanje zakonitosti pravila kojima se zahtijeva da se kao „drugi jezik” navede jezik na kojem nije podnesena prijava za registraciju ne razlikuje od pitanja je li zakonito isključiti nizozemski i određene druge službene jezike Zajednice kao „druge jezike”. Stoga je u točki 25. pobijane presude zaključio da se pobijana odluka protiv koje je tužiteljica istaknula prigovor nezakonitosti izravno temelji na zakonitosti članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94, prema kojem podnositelj prijave mora prihvatiti činjenicu da nema automatsko pravo sudjelovati u svim postupcima pred Uredom na jeziku na kojem je podnijela prijavu.
- 15 Zaključujući razmatranje o prigovoru nedopuštenosti koji je istaknuo Ured, Prvostupanjski sud zaključio je sljedeće u točkama 32. i 33. pobijane presude:

„32. Iz navedenog slijedi da je prigovor nezakonitosti, koji je tužiteljica istaknula u potporu svojoj tužbi u svrhu poništenja ili izmjene pobijane odluke, dopušten u mjeri u kojoj se odnosi na obvezu iz članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94 i pravila 1. iz stavka 1. točke (j) Uredbe br. 2868/95. U toj mjeri predmet prigovora nezakonitosti obuhvaća obvezu propisanu tim odredbama, kako je pojašnjena – u pogledu njezina područja primjene i pravnih učinaka – nekim drugim stavicama članka 115. Uredbe br. 40/94.

33. Međutim, prigovor nezakonitosti koji je tužiteljica istaknula nedopušten je u mjeri u kojoj se odnosi na preostali dio članka 115. Uredbe br. 40/94. Ostale odredbe članka 115. nisu predstavljale osnovu za pobijanu odluku, jer se ta odluka odnosila samo na prijavu registracije i obvezu podnositelja prijave da navede drugi jezik koji prihvaća kao moguć jezik postupka u slučaju postupka povodom prigovora, postupka za opoziv ili za proglašenje ništavosti koji bi se mogli pokrenuti protiv njega.” [neslužbeni prijevod]
- 16 Drugo, donoseći presudu o meritumu, Prvostupanjski sud prvo je razmotrio postoji li

u pravu Zajednice načelo nediskriminacije kada je riječ o službenim jezicima Europskih zajednica. U točkama 58. i 59. pobijane presude zaključio je sljedeće:

„58. U tom pogledu prvo valja istaknuti da je Uredba br. 1 tek akt sekundarnog prava, čija je pravna osnova članak 217. Ugovora. Tvrditi, kao što to čini tužiteljica, da se Uredbom br. 1 propisuje točno određeno načelo prava Zajednice o jednakosti među jezicima, od kojeg se ne smije odstupiti ni u naknadno donesenim uredbama Vijeća, znači zanemariti njezin karakter akta sekundarnog prava. Drugo, države članice nisu Ugovorom propisale pravila kojima se uređuju jezici za institucije i tijela Zajednice; štoviše, člankom 217. Vijeću se omogućuje da, odlučujući jednoglasno, utvrđuje i mijenja pravila kojima se uređuje uporaba jezika u institucijama te da donosi različita pravila o jezicima. Tim se člankom ne propisuje da se takva pravila, nakon što ih je Vijeće donijelo, ne mogu naknadno mijenjati. Iz toga proizlazi da se ne može smatrati kako se pravila iz Uredbe br. 1 kojima se uređuju jezici mogu poistovjetiti s nekim načelom prava Zajednice.

59. U skladu s tim tužiteljica se ne može pozvati na članak 6. Ugovora [o EZ-u] [koji je nakon izmjene postao članak 12. UEZ-a] u vezi s Uredbom br. 1 kao na temelj za tvrdnju da je članak 115. Uredbe br. 40/94 nezakonit.” [neslužbeni prijevod]

17 Prvostupanjski sud razmotrio je i je li članak 115. stavak 3. Uredbe br. 40/94 protivan načelu nediskriminacije. U vezi s tim zaključio je kako slijedi:

„60. U pogledu obveze podnositelja prijave za registraciju žiga Zajednice iz članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94 i pravila 1. stavka 1. točke (j) iz članka 1. Uredbe br. 2868/95 da navede 'drugi jezik, koji je jedan od jezika Ureda, i [prihvati ga] kao mogući jezik u postupku povodom prigovora, postupku za opoziv ili postupku za proglašenje ništavosti', jasno je da to, suprotno tvrdnjama tužiteljice i grčke vlade, ne uključuje povredu načela nediskriminacije.

61. Prvo, iz samog teksta članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94 očigledno je da podnositelj, navodeći drugi jezik, prihvaća uporabu tog jezika kao jezika postupka samo u vezi s postupkom povodom prigovora, postupkom za opoziv ili postupkom za proglašenje ništavosti. Iz toga slijedi, kao što se i potvrđuje u prvoj rečenici članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, da sve dok je podnositelj jedina stranka u postupku pred Uredom, jezik postupka je jezik na kojem je podnesena prijava za registraciju. Zbog toga se u takvim postupcima ne može tumačiti da Uredba br. 40/94 sama po sebi u bilo kojem smislu podrazumijeva različito postupanje prema jezicima, s obzirom na to da ona zapravo jamči uporabu jezika na kojem je podnesena prijava kao jezika postupka te time i jezika na kojem se sastavljaju odlučujući postupovni akti.

62. Nadalje, u onoj mjeri u kojoj se člankom 115. stavkom 3. Uredbe br. 40/94 od podnositelja zahtijeva da navede drugi jezik radi moguće uporabe tog jezika kao jezika postupka u slučaju postupka povodom prigovora, postupka za opoziv ili postupka za proglašenje ništavosti, i dalje vrijedi činjenica da je to pravilo doneseno u opravdanu svrhu rješavanja pitanja jezika u slučajevima kada se postupak povodom prigovora, postupka za opoziv ili postupka za proglašenje ništavnosti pokrene između stranaka koje se ne žele služiti istim jezikom i koje se ne mogu međusobno dogovoriti o jeziku postupka. U tom pogledu treba napomenuti da se u skladu s člankom 115. stavkom 7. Uredbe br. 40/94 stranke u postupku povodom prigovora, postupku za opoziv ili

postupku za proglašenje ništavosti imaju pravo dogovoriti da bilo koji službeni jezik Europske zajednice bude jezik postupka, a to je opcija koja bi mogla posebno odgovarati strankama koje se žele služiti istim jezikom.

63. Valja smatrati da je Vijeće, nastojeći postići cilj određivanja jezika postupka u slučajevima kada se stranke koje žele upotrebljavati različite jezike ne uspiju dogovoriti, donijelo primjerenu i proporcionalnu odluku, čak i ako se prema službenim jezicima Zajednice postupa različito. Prije svega, člankom 115. stavkom 3. Uredbe br. 40/94 podnositelju prijave za registraciju žiga pruža se prilika da među najrasprostranjenijim jezicima Europske zajednice odabere jezik koji će se upotrebljavati u postupku povodom prigovora, postupku za opoziv ili u postupku za proglašenje ništavosti u slučaju da prvi jezik koji je podnositelj prijave odabrao nije jezik koji je zatražila druga stranka u postupku. Drugo, ograničavajući odabir na najrasprostranjenije jezike u Europskoj zajednici, čime se izbjegava mogućnost da se jezik postupka jako razlikuje od jezika koje poznaje druga stranka u postupku, Vijeće je ostalo u granicama onoga što je nužno za postizanje željenog cilja (presude Suda od 15. svibnja 1986., Johnston, 222/84, Zb., str. 1651., t. 38. i od 11. siječnja 2000., Kreil, C-285/98, Zb., str. I-69., t. 23.).

64. Konačno, tužiteljica i grčka vlada nemaju pravo pozivati se na stavak koji je Ugovorom iz Amsterdama dodan članku 8.d Ugovora o [EZ-u] [koji je nakon izmjene postao članak 21. UEZ-a], prema kojem se „svaki građanin Unije može pismenim putem obratiti bilo kojoj instituciji ili tijelu iz ovog članka ili iz članka 7. [UEZ-a] na jednom od jezika navedenih u članku 314. [UEZ-a] i dobiti odgovor na tom istom jeziku”. Članak 21. UEZ-a odnosi se na Parlament i Europskog ombudsmana, a u članku 7. UEZ-a spominju se Parlament, Vijeće, Komisija, Sud, Revizorski sud kao i Ekonomsko i socijalno vijeće te Odbor regija. U onoj mjeri u kojoj je taj stavak primjenjiv *ratione temporis* na ovaj predmet, Ured ni u kojem slučaju nije jedna od institucija ili tijela koji se spominju u članku 7. UEZ-a ili članku 21. UEZ-a.” [neslužbeni prijevod]

18 Stoga je Prvostupanjski sud odbio tužbu.

Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka

19 Dopisom od 25. siječnja 2002. odvjetnik C. Kik obavijestio je Sud da je njegova klijentica preminula te je službeno izvijestio o tome da će predmet nastaviti voditi njezini nasljednici i legatari. Izjavio je da je prema nizozemskom građanskom pravu prijava za registraciju žiga Zajednice pravo vlasništva koje čini dio ostavštine C. Kik, te da ga je izvršitelj oporuke koji predstavlja njezine nasljednike i legatаре uputio neka nastavi sa žalbom. Izraz „žaliteljica” upotrebljava se u ostatku ove presude kada se upućuje na te nasljednike i legatäre.

20 Komisija je zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 18. prosinca 2001. zatražila odobrenje da intervenira u žalbu u potporu Ureda. Predsjednik Suda dao je to odobrenje 18. ožujka 2002.

21 Žaliteljica zahtijeva da se ukine pobijana presuda, da se prihvate njezini zahtjevi za poništenje pobijane odluke iz prvostupanjskog postupka te da se Uredu naloži plaćanje troškova prvostupanjskog i žalbenog postupka.

- 22 Helenska Republika također tvrdi da bi trebalo ukinuti pobijanu presudu i ispuniti sve zahtjeve žaliteljice.
- 23 Ured, Kraljevina Španjolska i Komisija traže odbijanje žalbe i potvrđivanje pobijane presude.
- 24 Vijeće smatra da je žalba nedopuštena i, podredno, da je treba odbiti kao neosnovanu te da žaliteljici treba naložiti snošenje troškova.

O žalbi

- 25 Žaliteljica ističe dva žalbena razloga. Prvi je neispravno tumačenje članka 115. Uredbe br. 40/94 koje je dao Prvostupanjski sud. Drugi je povreda prava Zajednice, a posebno članka 6. Ugovora, koju je počinio Prvostupanjski sud propustivši proglasiti članak 115. Uredbe br. 40/94 nedopuštenim.

Prvi žalbeni razlog: neispravno tumačenje članka 115. Uredbe br. 40/94

Argumentacija stranaka

- 26 Žaliteljica tvrdi da je Prvostupanjski sud povrijedio pravo Zajednice neispravnim tumačenjem članka 115. Uredbe br. 40/94, kojim se određuju pravila o jezicima Ureda. Prvostupanjski sud u svojem tumačenju nije uzeo u obzir drugu rečenicu članka 115. stavka 4., u kojoj se navodi sljedeće: „Ako je prijava podnesena na jeziku koji nije jezik Ureda, Ured može podnositelju prijave slati pismene obavijesti na drugom jeziku koji je podnositelj naveo u prijavi.” [neslužbeni prijevod] Budući da je pobijana presuda utemeljena na tom neispravnom tumačenju, treba je ukinuti.
- 27 Žaliteljica tvrdi da se Ured, kao što je predstavnik Ureda priznao na raspravi pred Prvostupanjskim sudom, tijekom cijelog postupka, uključujući automatsko ispitivanje apsolutnih i relativnih razloga za odbijanje registracije žiga Zajednice, uvijek koristi mogućnošću uporabe drugog jezika navedenog pri podnošenju prijave ako prijava nije podnesena na jednom od jezika Ureda. Na jeziku na kojem je podnesena prijava podnositelj prijave prima samo dokaz o upisu u registar žigova Zajednice na kraju postupka registracije.
- 28 Žaliteljica tvrdi da je, ako se točno protumači članak 115. Uredbe br. 40/94, zaključak koji je Prvostupanjski sud donio u točki 61. pobijane presude, a to je da uredba ne može sama po sebi uključivati različito postupanje prema jezicima, jer je u postupcima u kojima je podnositelj prijave jedina stranka pred Uredom jezik postupka jezik na kojem je podnesena prijava za registraciju, očigledno pogrešan.
- 29 Ured, Kraljevina Španjolska i Vijeće osporavaju dopuštenost prvog žalbenog razloga u mjeri u kojoj se on odnosi na drugu rečenicu članka 115. stavka 4., jer je Prvostupanjski sud u točki 32. pobijane presude proglasio prigovor nezakonitosti dopuštenim samo u mjeri u kojoj se on odnosi na članak 115. stavak 3. Uredbe br. 40/94 ili na neke druge stavke tog članka u kojima se pojašnjava obveza iz članka 15. stavka 3. Prvo, prema izjavi Ureda i Kraljevine Španjolske, žaliteljica ne osporava točku 32. pobijane presude. Drugo, prema izjavi Vijeća, druga rečenica članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 ne može se smatrati pojašnjenjem područja primjene ili

pravnih učinaka obveze da se u obrascu na kojem se podnosi prijava za žig Zajednice navede jezik različit od jezika na kojem se podnosi prijava.

- 30 Što se tiče merituma, Ured, Vijeće i Komisija ističu da je iz točke 61. pobijane presude jasno da je Prvostupanjski sud proveo pravnu analizu cijelog članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, uključujući njegovu drugu rečenicu.
- 31 Ured tvrdi da žaliteljica precjenjuje područje primjene i praktične posljedice primjene druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 za podnositelje prijave za žig Zajednice. Protivno tvrdnji žaliteljice, činjenica da Ured ima mogućnost slanja pismenih obavijesti podnositelju na drugom jeziku koji je podnositelj odabrao ne znači da će se cijeli preostali postupak voditi na tom drugom jeziku niti da će podnositelj na jeziku na kojem je podnio prijavu dobiti samo dokaz o upisu u registar žigova Zajednice.
- 32 Ured smatra da se tim tvrdnjama ne uzima u obzir činjenica da više od 98 % pravnih i fizičkih osoba koje podnose prijavu za registraciju žiga Zajednice to čine preko profesionalnih predstavnika koje mogu slobodno odabrati među predstavnicima s poslovnim nastanom na cijelom području Zajednice. Nadalje primjećuje da svaka osoba koja podnese prijavu za registraciju na jeziku koji nije jezik Ureda zadržava pravo uporabe jezika na kojem je podnesena prijava u pismenoj i usmenoj komunikaciji s Uredom sve dok je ta osoba jedina stranka u postupku.
- 33 Ured ističe da ima mogućnost slanja pismenih obavijesti na drugom jeziku koji je odabrao podnositelj prijave za žig Zajednice, ali da je to samo mogućnost te da jedino iz ozbiljnih i pravno obvezujućih razloga može odbiti zahtjev podnositelja da sve pismene obavijesti koje mu se upućuju budu na jeziku na kojem je podnio prijavu, sve dok je podnositelj jedina stranka u postupku.
- 34 U tom pogledu Ured ističe da on ne tumači članak 115. stavak 4. Uredbe br. 40/94 na isti način kao što ga je tumačio Prvostupanjski sud. U trećoj rečenici točke 61. pobijane presude navodi se da jezik na kojem je podnesena prijava treba biti jezik postupka te stoga i jezik na kojem se sastavljaju postupovni akti koji imaju karakter odluke. Ured, s druge strane, smatra da izraz „pismene obavijesti” iz druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 obuhvaća sve vrste pismenih dokumenata koje on izdaje, uključujući odlučujuće akte.
- 35 Ured primjećuje da je teško odrediti što bi trebalo shvatiti kao „postupovne akte koji imaju karakter odluke” i kao primjer navodi dopis kojim od podnositelja prijave za žig Zajednice traži ispravak određenih nedostataka u skladu s pravilom 9. stavkom 3. Uredbe br. 2868/95. Takav dopis ne može biti predmet žalbe, ali ako podnositelj ne ispravi nedostatke na koje mu se ukazuje, Ured će donijeti odluku kojom se odbija njegova prijava, a to bi moglo biti predmet žalbe. Tumačenje članka 115. koje je naveo Prvostupanjski sud moglo bi biti zbunjujuće za podnositelje jer bi ponekad primali dokumente sastavljene na jeziku na kojem je podnesena prijava, a ponekad na drugom navedenom jeziku.
- 36 Ured također naglašava da postupa tako kako postupa jer za to ima implicitnu suglasnost podnositelja prijave za žig Zajednice i da je, unatoč broju podnesenih prijava, ovo prvi slučaj osporavanja pravila o jezicima. Izjavljuje da bi, ako je nužno,

ubuduće mogao tražiti izričitu suglasnost podnositelja za uporabu drugog jezika u pismenim obavijestima, u skladu s načinom na koji Ured shvaća taj izraz.

- 37 Vijeće smatra da tumačenje druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 koje je dao Ured, a koje se odražava u osobitom načinu primjene te odredbe, ni u kojem slučaju ne može utjecati na zakonitost tog članka.

Ocjena Suda

- 38 Uvodno valja navesti da, protivno pretpostavci na kojoj se temelji prigovor nedopuštenosti koji su istaknuli Ured, Vijeće i Kraljevina Španjolska, žaliteljica svojim prvim žalbenim razlogom osporava tumačenje članka 115. Uredbe br. 40/94 koje je Prvostupanjski sud dao u točki 61. pobijane presude, tvrdeći da Prvostupanjski sud nije uzeo u obzir drugu rečenicu članka 115. stavka 4.; ona, međutim, ne osporava zakonitost te odredbe kao takve.
- 39 U svakom slučaju, iz čitanja točaka 32. i 33. pobijane presude jasno proizlazi da je Prvostupanjski sud proglasio prigovor nezakonitosti dopuštenim u mjeri u kojoj se on odnosi na obvezu navođenja drugog jezika iz članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94, ali i u mjeri u kojoj je ta obveza, u pogledu njezina područja primjene i pravnih učinaka, pojašnjena u nekim drugim stavicama članka 115.
- 40 Prvostupanjski sud stoga nije odbio osporavanje zakonitosti druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, kao jedne od odredaba kojima se određuju područje primjene i pravni učinci odabira drugog jezika, time što propisuje da „[a]ko je prijava podnesena na jeziku koji nije jezik Ureda, Ured može podnositelju slati pismene obavijesti na drugom jeziku koji je podnositelj naveo u prijavi” [neslužbeni prijevod].
- 41 Iz toga slijedi da je prvi žalbeni razlog dopušten.
- 42 U pogledu analize merituma ovog žalbenog razloga, valja primijetiti da se on u biti tiče načina na koji Ured tumači i primjenjuje drugu rečenicu članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, elementa koji Prvostupanjski sud navodno nije uzeo u obzir u svojem obrazloženju u točki 61. pobijane presude.
- 43 Žaliteljica u tom pogledu tvrdi da Ured vodi gotovo cijeli postupak povezan s prijavom žiga Zajednice na drugom jeziku koji je naveo podnositelj. Ured to ne poriče, ali s druge strane tvrdi da se ne slaže s tumačenjem članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 koje je naveo Prvostupanjski sud, smatrajući da ne moraju svi postupovni akti koji imaju karakter odluke nužno biti na jeziku postupka i da su neki od tih dokumenata obuhvaćeni definicijom „pismenih obavijesti” iz te odredbe.
- 44 Prvo valja odrediti na koji način treba tumačiti članak 115. stavak 4. Uredbe br. 40/94.
- 45 U skladu s člankom 115. stavkom 4., jezik postupka je jezik na kojem je podnesena prijava za žig Zajednice iako se Ured za slanje pismenih obavijesti podnositelju može služiti drugim jezikom koji je podnositelj odabrao. Iz te odredbe proizlazi da je mogućnost služenja drugim jezikom za pismene obavijesti iznimka od načela uporabe jezika postupka te da stoga izraz „pismene obavijesti” valja strogo tumačiti.

- 46 S obzirom na to da postupak obuhvaća sve akte koji se moraju obraditi u sklopu prijave, iz toga proizlazi da izraz „postupovni akti” obuhvaća sve dokumente koji su traženi ili propisani propisima Zajednice u svrhu obrade prijave za žig Zajednice ili koji su potrebni za takvu obradu, bilo da je riječ o obavijestima, zahtjevima za ispravak, pojašnjenjima ili drugim dokumentima. Suprotno tvrdnjama Ureda, on sve takve dokumente stoga mora sastaviti na jeziku na kojem je podnesena prijava.
- 47 Za razliku od postupovnih akata, „pismene obavijesti” iz druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 su svi dopisi koje se, s obzirom na njihov sadržaj, ne može smatrati postupovnim aktima, kao što su popratna pisma uz koja Ured šalje postupovne akte ili putem kojih prenosi informacije podnositeljima.
- 48 U odnosu na pravilno tumačenje članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, valja smatrati da je Prvostupanjski sud u točki 61. pobijane presude ispravno zaključio kako „se ne može tumačiti da Uredba br. 40/94 sama po sebi u bilo kojem smislu podrazumijeva različito postupanje prema jezicima, s obzirom na to da ona zapravo jamči uporabu jezika na kojem je sastavljena prijava kao jezika postupka” [neslužbeni prijevod].
- 49 Iz toga slijedi da žalbeni razlog kojim se tvrdi da je Prvostupanjski sud povrijedio pravo tumačenjem te odredbe valja odbiti.

Drugi žalbeni razlog: povreda prava Zajednice, posebno članka 6. Ugovora

Argumentacija stranaka

- 50 Žaliteljica tvrdi da je Prvostupanjski sud, time što je odbio njezinu tužbu u mjeri u kojoj je ona tvrdila da su cjelokupna pravila o jezicima, utvrđena člankom 115. stavcima 2. do 6. Uredbe br. 40/94, nezakonita, povrijedio pravo Zajednice, posebno članak 6. Ugovora.
- 51 Ona prije svega ističe da se tim pravilima krši temeljno načelo ravnopravnosti jezika. Po njezinu mišljenju to se načelo više puta očituje u pravu Zajednice. Tako je jedan primjer članak 248. Ugovora o EZ-u (koji je nakon izmjene postao članak 314. UEZ-a), u kojem se propisuje da su sve jezične verzije Ugovora vjerodostojne. Drugi je primjer Uredba br. 1 o određivanju službenih jezika Zajednice, kojom se propisuje da se svaki građanin država članica može pismenim putem obratiti institucijama na bilo kojem od službenih jezika i dobiti odgovor na tom istom jeziku te se navodi da se *Službeni list Europske unije* objavljuje na svih jedanaest službenih jezika. U trećem stavku članka 8.d Ugovora, koji je dodan toj odredbi Ugovorom iz Amsterdama, potvrđuje se pravo svakog građanina Unije da se pismenim putem obrati bilo kojoj instituciji ili tijelu iz tog članka ili iz članka 4. Ugovora o EZ-u (koji je postao članak 7. UEZ-a) na jednom od jezika navedenih u članku 248. Ugovora i da dobije odgovor na tom istom jeziku. Žaliteljica se poziva i na ustaljenu praksu Suda povezanu s načelom ravnopravnosti, u kojoj se izražava među ostalim zabrana diskriminacije na temelju državljanstva spomenuta u članku 6. Ugovora. U toj sudskoj praksi posebna se važnost pridaje zaštiti prava i olakšavanju situacije za građane u pogledu jezika.
- 52 Žaliteljica nadalje tvrdi da se pravilima o jezicima uspostavljenim člankom 115. Uredbe br. 40/94 krši članak 6. Ugovora. Ta pravila predstavljaju diskriminaciju na temelju jezika te stoga, neizravno, i na temelju državljanstva, što je nespojivo sa

zabranom diskriminacije propisanom člankom 6.

- 53 Po mišljenju žaliteljice, pravilima o jeziku građane država članica čiji jezik nije jedan od radnih jezika Ureda dovodi se u znatno nepovoljniji položaj u odnosu na građane država članica čiji je jezik jedan od jezika Ureda. To se prije svega tiče obrade prijava za žig Zajednice, jer Ured u praksi uvijek postupava s tim prijavama na drugom jeziku ako jezik na kojem je podnesena prijava nije jedan od jezika Ureda. To, međutim, utječe i na postupke povodom prigovora i postupke za opoziv ili za proglašenje ništavosti, jer se takvi postupci uvijek vode na jednom od jezika Ureda, osim kada postoji dogovor stranaka u skladu s člankom 115. stavkom 7. Uredbe br. 40/94.
- 54 To proizvodi učinak narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu utoliko što se podnositelji prijave za žig Zajednice radije služe uslugama agenata za žigove čiji je materinji jezik jedan od radnih jezika Ureda, čime se agente za žigove čiji materinji jezik nije jedan od tih jezika stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju.
- 55 Naposljetku, žaliteljica tvrdi da se, s obzirom na temeljnu narav načela jednakog postupanja u pravu Zajednice, povreda tog načela ne može opravdati razlozima puke praktičnosti. Ukoliko ga se uopće može opravdati, rješenje koje je odabrao zakonodavac Zajednice nije ni primjereno ni proporcionalno.
- 56 U tom pogledu ona izjavljuje da se institucije ne mogu pozivati na isključivo ekonomske čimbenike, na primjer dodatne troškove prevoditelja, kao opravdanje za ograničavanje temeljnih načela prava Zajednice. Vijeće ni u kojem slučaju nije dokazalo da pravila o jezicima koja nisu diskriminirajuća imaju neproporcionalan učinak na financijska sredstva Zajednice. Također napominje da su institucije i druga tijela Unije već godinama u stanju komunicirati s građanima na svim službenim jezicima, bilo da je riječ o koncentracijama ili prijavama mjera pomoći. Kao primjer navodi Ured za biljne sorte Zajednice osnovan Uredbom Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice (SL L 227, str. 1.), koji bez poteškoća djeluje na svim službenim jezicima.
- 57 Čak i da je odstupanje od načela jednakog postupanja moguće opravdati praktičnim i financijskim razlozima, pravila o jezicima iz Uredbe br. 40/94 i dalje ne bi bila proporcionalna, jer bi izbor samo jednog drugog jezika, npr. engleskog, bio manje diskriminirajući i u manjoj bi mjeri narušavao tržišno natjecanje.
- 58 Žaliteljica podredno ističe da to što je Vijeće jednoglasno donijelo Uredbu br. 40/94 ne može biti čimbenik koji treba uzeti u obzir, jer je i zakonodavac Zajednice vezan vladavinom prava.
- 59 U slučaju da Sud odluči da pravila o jeziku Ureda kako su propisana člankom 115. Uredbe br. 40/94 nisu u cijelosti nezakonita, žaliteljica od Suda podredno traži barem utvrđenje da je Prvostupanjski sud, time što drugu rečenicu članka 115. stavka 4. nije proglasio nezakonitom, povrijedio pravo. Ona tvrdi da ta rečenica, osim što je nespojiva sa zabranom diskriminacije, nije spojiva ni s načelom na kojem se temelji članak 115. stavak 1. i prva rečenica članka 115. stavka 4., a to je da jezik na kojem se podnosi prijava za žig Zajednice treba biti jezik postupka. U drugoj rečenici članka 115. stavka 4. tom se načelu oduzima smisao, kao što pokazuje ustaljena praksa Ureda. Stoga su različite odredbe članka 115. međusobno neusklađene.

- 60 Helenska Republika, koja je u prvostupanjskom postupku intervenirala u potporu žaliteljice, izjavljuje da se slaže s većinom tvrdnji iz žaliteljicine žalbe, osobito s obzirom na načelo jednakosti i nediskriminacije. Ističe da je višejezičnost neophodan sastavni dio učinkovita funkcioniranja vladavine prava u pravnom poretku Zajednice, jer se mnoga pravila primarnog i sekundarnog prava izravno primjenjuju u nacionalnim pravnim sustavima država članica.
- 61 Prvostupanjski je sud stoga pogrešno utvrdio da je Uredba br. 1 „čist i izoliran odraz pozitivnog prava” [neslužbeni prijevod], zanemarujući time, kako se čini, postojanje temeljnih načela primarnog prava koja prožimaju sva pravila Zajednice.
- 62 Helenska Republika podsjeća na važnost mogućnosti da se građani na materinjem jeziku upoznaju s odredbama koje ih se tiču, u primjeni načela prema kojem „nepoznavanje prava nije opravdanje”. Također naglašava značaj poštovanja jezika građana u Zajednici u kojoj se odluke namjeravaju donositi „na razini što je moguće bližoj građanima” i napominje da funkcioniranje njezinih institucija treba biti zasnovano na načelu transparentnosti.
- 63 Helenska Republika ističe proturječnost između programiranog smanjenja broja jezika s jedne strane i ciljeva Zajednice u skladu s člankom 126. Ugovora o EZ-u (koji je postao članak 149. UEZ-a), u kojem se navodi da Zajednica poštuje jezičnu raznolikost država članica, s druge strane. Primjećuje da je u sudskoj praksi povezanoj s tumačenjem prava Zajednice Sud uvijek donosio presude u korist ravnopravnosti jezika.
- 64 Helenska Republika tvrdi i da se, s obzirom na to da je Ured tijelo Zajednice, na njega analogijom trebaju moći primijeniti članci 4. i 8.d Ugovora.
- 65 Nijedna se druga stranka ne slaže sa žaliteljicom i svaka, iz različitih razloga, tvrdi da je drugi žalbeni razlog nedopušten u cijelosti ili djelomično. Prvi argument odnosi se na činjenicu da žaliteljica nema interes tražiti proglašenje druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 nezakonitom. Ured izjavljuje da čak i da je odredba nezakonita, iz toga ne bi slijedilo da je pobijana odluka nezakonita, jer se ta odluka ne temelji na toj odredbi. Kraljevina Španjolska i Ured također napominju kako žaliteljica nije dokazala da joj je primjena te odredbe nanijela štetu u ovom predmetu. Ured u tom pogledu ističe da se, nakon što je žaliteljica dala do znanja da pismene obavijesti želi dobivati na jeziku na kojem je podnijela prijavu za žig Zajednice i s obzirom na to da Ured nije imao ozbiljnih ni pravno obvezujućih razloga da ne ispuni taj zahtjev, služio se nizozemskim jezikom, a to je jezik na kojem je podnesena prijava, u svim postupovnim aktima, uključujući one s karakterom odluka.
- 66 Štoviše, prema mišljenju Ureda i Komisije glavni dio ovog žalbenog razloga je nedopušten zbog toga što se u njemu jednostavno ponavljaju argumenti istaknuti u prvostupanjskom postupku. Vijeće, s druge strane, navodi da je taj dio ovog žalbenog razloga nedopušten zato što žaliteljica nije naznačila dijelove pobijane presude u kojima Prvostupanjski sud nije poštovao zakonska pravila kojih se bio obvezan držati.
- 67 Što se tiče podrednog dijela ovog žalbenog razloga, Vijeće tvrdi da je on isti kao prvi žalbeni razlog. Komisija, s druge strane, iznosi stav da je on nedopušten jer žaliteljica ne osporava točku 33. pobijane presude, u kojoj je Prvostupanjski sud proglasio

nedopuštenim prigovor nezakonitosti u odnosu na odredbe članka 115. Uredbe br. 40/94 osim odredbe članka 115. stavka 3.

- 68 U pogledu merituma Ured tvrdi da žaliteljica nije pokazala kako je to Prvostupanjski sud povrijedio zakon zaključkom da su pravila o jeziku Ureda primjereno, nužno i proporcionalno sredstvo postizanja zakonitog cilja. On tvrdi da argumenti istaknuti u potporu žalbe pokazuju odstupanje od tvrdnji iznesenih u prvostupanjskom postupku, jer žaliteljica sada izjavljuje da je zakonodavac mogao propisati samo jedan službeni jezik za sve postupke pred Uredom.
- 69 Vijeće upućuje na obrazloženje Prvostupanjskog suda u točkama 57. do 64. pobijane presude. Što se tiče pravila o jezicima Ureda za biljne sorte Zajednice, ističe da se kod utvrđivanja tih pravila vodilo računa o činjenici da su postupci *inter partes* iznimni u odnosu na pravo Zajednice u području zaštite biljnih sorata.
- 70 Što se tiče načela jednakosti kojim se zabranjuje, osim iz objektivno opravdanih razloga, različito postupanje u jednakim situacijama, Kraljevina Španjolska smatra neupitnom činjenicu da postoje razlike u broju građana Zajednice i građana izvan Zajednice koji govore pojedinačne jezike.
- 71 Kraljevina Španjolska priznaje da se pravilima o jezicima Ureda prema pojedinim jezicima postupa različito, ali smatra da ta razlika u postupanju nije onakva kakvom je vidi žaliteljica. Ured se može obratiti podnositelju na drugom jeziku navedenom u prijavi za žig Zajednice, ali gotovo je sigurno da agent za žigove poznaje jedan od jezika Ureda. Stoga je rijetko kada potrebno osigurati prijevod akata Ureda. Prijevod je neophodan samo kada je u postupak uključena druga stranka, ali u tim je slučajevima on potreban i za tu drugu stranku.
- 72 Stoga u različitom postupanju postoje nijanse, a žaliteljica nije istaknula nijedan argument koji dovodi u pitanje zaključke Prvostupanjskog suda u pogledu objektivnog razloga kojim se opravdava to različito postupanje. Kraljevina Španjolska ističe da je Vijeće postupilo u okviru svoje nadležnosti i da je odabrani kriterij, a to je uporaba pet najrasprostranjenijih jezika unutar i izvan Zajednice, razuman.
- 73 Kraljevina Španjolska ističe kako žaliteljica nije navela što bi, po njezinu mišljenju, predstavljalo odgovarajući i proporcionalan sustav koji bi omogućio funkcioniranje Ureda. Osim toga, ona proturječi sama sebi u pogledu argumenata koje je istaknula u prvostupanjskom postupku, jer se sada zalaže za odabir samo jednog jezika, i to engleskog. Ta izjava dovodi u pitanje sve njezine navode o povredi načela jednakosti jezika.
- 74 I Komisija tvrdi da ovaj žalbeni razlog nije osnovan. Kao što je Prvostupanjski sud zaključio u točki 58. pobijane presude, Uredbu br. 1 ne može se poistovjetiti s načelom prava Zajednice. Što se tiče navodne povrede načela nediskriminacije, Prvostupanjski sud je u točkama 60. do 63. pobijane presude uvjerljivo zaključio da je odabir Vijeća bio primjeren i proporcionalan.

Ocjena Suda

- 75 Valja započeti s razmatranjem argumenata kojima se želi utvrditi da je drugi žalbeni

razlog nedopušten.

- 76 Što se tiče tvrdnje da žaliteljica nema interes tražiti proglašenje druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 nezakonitom zbog toga što ne postoji pravna veza između te odredbe i pobijane odluke, valja primijetiti da je prigovor kojim se tvrdi da je tužba nedopuštena jer se njome traži da se članak 115. Uredbe br. 40/94 proglasi nezakonitim istaknuo Ured pred Prvostupanjskim sudom i da je taj sud to naveo u točkama 15. do 17. pobijane presude. Prvostupanjski sud odbio je taj argument u točkama 24. i 25. presude, dok je u točkama 32. i 33. ograničio dopuštenost prigovora nezakonitosti. Kao što je navedeno u točkama 39. i 40. te presude, druga rečenica članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 jedna je od odredaba kojima se određuje područje primjene i pravni učinci odabira drugog jezika i u odnosu na koju je Prvostupanjski sud u drugoj rečenici točke 32. pobijane presude zaključio da je prigovor nezakonitosti dopušten. S obzirom na to da Ured ne osporava te činjenice i ne ističe razlog zbog kojeg bi analiza Prvostupanjskog suda, koja je dovela do zaključka da postoji izravna pravna veza između pobijane odluke i obveze čiju zakonitost žaliteljica osporava, trebala biti protivna pravu Zajednice, valja odbiti argument da žaliteljica nema interes tražiti proglašenje nezakonitosti u odnosu na tu odredbu Uredbe br. 40/94.
- 77 Tvrdnju da žaliteljica nije dokazala da joj je nanesena šteta načinom na koji je Ured primijenio drugu rečenicu članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94 u ovom predmetu valja isto tako odbiti. Taj se argument odnosi na zahtjev da se utvrdi nedopuštenost, ali ne žalbe ili bilo kojeg žalbenog razloga istaknutog u potporu žalbe, nego tužbe koju je podignula žaliteljica. On, međutim, nije istaknut pred Prvostupanjskim sudom, nego je prvi put istaknut pred Sudom. Stoga taj argument valja proglasiti nedopuštenim jer se, utoliko što je prvi put istaknut u fazi žalbe, njime ne traži utvrđivanje da je ocjenom prigovora o nedopuštenosti Prvostupanjski sud prekršio zakon.
- 78 Suprotno tvrdnjama Ureda i Komisije, žalba ne sadržava tek puko ponavljanje argumenata koje je žaliteljica istaknula u prvostupanjskom postupku. Žaliteljica ne zahtijeva ponovno razmatranje svojeg početnog zahtjeva za poništenje, nego izričito kritizira pobijanu presudu. Što se tiče dijela presude na koji se odnosi žalba, suprotno tvrdnji Vijeća, iz žalbe je jasno da se odnosi na točke 61. do 64. presude, čiji se tekst navodi u žalbi. Stoga je neosnovana tvrdnja Vijeća da je žalba suviše loše sročena da bi Sud donosio odluku o njoj.
- 79 Suprotno daljnjoj tvrdnji Vijeća, prigovor istaknut podredno u drugom žalbenom razlogu, kojim žaliteljica osporava zakonitost druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, nije jednak prvom žalbenom razlogu, koji je ograničen na osporavanje tumačenja te odredbe koje je dao Prvostupanjski sud.
- 80 Naposljetku, u pogledu argumenta povezanog s nedopuštenošću podrednog dijela tog žalbenog razloga, koji se temelji na tvrdnji da žaliteljica nije dovela u pitanje točku 33. pobijane presude, dovoljno je uputiti na točke 39. i 40. ove presude te primijetiti da je prigovor dopušten u mjeri u kojoj žaliteljica osporava pravne učinke obveze iz članka 115. stavka 3. Uredbe br. 40/94 da se pri podnošenju prijave za žig Zajednice navede drugi jezik.
- 81 Što se tiče merituma dotičnog žalbenog razloga, prvo valja izjaviti da je, u odnosu na

ono što je u ovoj presudi rečeno u pogledu prvog žalbenog razloga, opseg drugog razloga ograničen na procjenu zakonitosti pravila o jezicima Ureda, u skladu s kojima se zahtijeva odabir drugog jezika kao mogućeg jezika postupka u slučaju postupka povodom prigovora, postupka za opoziv ili postupka za proglašenje ništavosti te za „pismene obavijesti” u smislu druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94. Valja utvrditi krši li se tim pravilima načelo jednakosti jezika koje navodno postoji, kao što je navela žaliteljica.

- 82 Kao što ističe žaliteljica, u Ugovoru se na nekoliko mjesta upućuje na uporabu jezika u Europskoj uniji. Ipak, ta se upućivanja ne mogu smatrati dokazom postojanja općeg načela prava Zajednice kojim se daje pravo svakom građaninu da u svim okolnostima dobije verziju na vlastitom jeziku svega što bi moglo utjecati na njegove interese.
- 83 U pogledu odnosa između građana s jedne i institucija i tijela Zajednice s druge strane, člankom 8.d Ugovora, kako je izmijenjen Ugovorom iz Amsterdama, zahtijeva se, među ostalim, da institucije i određena tijela komuniciraju s građanima Unije na jednom od jezika navedenih u članku 248. Ugovora. Ta odredba, koja još nije bila na snazi kada je donesen pobijani akt, ni u kojem se slučaju ne primjenjuje općenito na sva tijela Unije. Posebno se ne primjenjuje na Ured, kao što Prvostupanijski sud ispravno ističe u točki 64. pobijane presude.
- 84 Osim toga, člankom 217. Ugovora Vijeću se daje ovlast da, odlučujući jednoglasno, utvrđuje pravila kojima se uređuje uporaba jezika u institucijama Zajednice. Primjenjujući tu odredbu Vijeće je donijelo Uredbu br. 1, u čijem se članku 1. utvrđuju službeni jezici i radni jezici institucija Zajednice. Može se primijetiti da ti službeni jezici nisu potpuno isti kao jezici određeni člancima 8.d i 248. Ugovora.
- 85 Nadalje, Uredbom br. 1, a posebno njezinim člankom 4., zahtijeva se da se propisi i ostali dokumenti opće primjene sastavljaju na jedanaest službenih jezika Unije. Iz te odredbe kao i iz članka 191. Ugovora o EZ-u (koji je postao članak 254. UEZ-a), kojim se zahtijeva objava uredaba, direktiva i odluka donesenih u skladu s postupkom iz članka 189.b Ugovora o EZ-u (koji je nakon izmjene postao članak 251. UEZ-a), u vezi s člankom 5. Uredbe br. 1, kojim se propisuje objava na službenim jezicima u Službenom listu, proizlazi da pojedinačne odluke ne moraju nužno biti sastavljene na svim službenim jezicima, premda bi to moglo utjecati na prava drugih građana Unije osim osoba kojima su upućene, na primjer konkurentskih gospodarskih subjekata.
- 86 Zbog toga, kada bi se institucije i obraćale svakom građaninu na njegovu jeziku, to ne bi riješilo sve jezične poteškoće s kojima se građani susreću u okviru djelatnosti institucija i tijela Unije. Upravo je poteškoća te vrste istaknuta u ovom predmetu, jer se, uz iznimku „pismenih obavijesti” iz druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, o kojima će biti riječi u točki 98. ove presude, pravila o jezicima Ureda ne mogu osporavati u odnosu na način na koji Ured izravno komunicira s podnositeljem, jer se postupak mora voditi na jeziku na kojem je podnesena prijava za žig Zajednice. Ta su pravila, s druge strane, podložna kritici zbog načina na koji uređuju odnose među nekoliko stranaka koje se možda služe različitim jezicima u postupku povodom prigovora, postupku za opoziv ili postupku za proglašenje ništavosti.
- 87 Osim toga, u potporu možebitnog postojanja načela ravnopravnosti jezika nije moguće pozvati se ni na drugi stavak članka 248. Ugovora, kako je izmijenjen Ugovorom iz

Amsterdamu, ni na praksu Suda povezanu s tumačenjem prava Zajednice. Iako se pri tumačenju nekog teksta mora jednako voditi računa o svim njegovim vjerodostojnim verzijama, to vrijedi samo u slučaju kada te verzije postoje i kada su vjerodostojne. Slijedom toga, čak i ako je pojedinačna odluka objavljena u *Službenom listu Europske unije* te je stoga prevedena na sve jezike za informaciju građanima, vjerodostojan je samo jezik koji se upotrebljavao u dotičnom postupku i na temelju njega će se ta odluka tumačiti.

- 88 Valja voditi računa i o činjenici da žig Zajednice nije stvoren u korist svih građana, nego u korist gospodarskih subjekata, te da ti gospodarski subjekti nemaju obvezu služiti se njime.
- 89 Iako tijela javne vlasti priznaju monopolističko pravo služenja žigom, pravo na žig u biti je alat koji gospodarski subjekti upotrebljavaju u sklopu svojih profesionalnih djelatnosti kojima ostvaruju dobit. Zakonodavac stoga može zahtijevati da oni u cijelosti ili barem djelomično snose troškove poslovanja tijela osnovanog u svrhu registriranja žigova Zajednice.
- 90 Peta uvodna izjava Uredbe br. 40/94 glasi kako slijedi: „Pravo Zajednice koje se odnosi na žigove [...] ne zamjenjuje zakone država članica o žigovima; [...] naime, ne bi se činilo opravdanim zahtijevati od poduzeća da prijavljuju registraciju svojih žigova kao žigova Zajednice; [...] nacionalni žigovi i dalje su potrebni za ona poduzeća koja ne žele zaštititi svoje žigove na razini Zajednice”. [neslužbeni prijevod]
- 91 Gospodarski subjekti ipak nalaze interes u instrumentu kao što je žig Zajednice, koji im je zakonodavac Zajednice stavio na raspolaganje i koji im omogućava da izbjegnu višestruke prijave za nacionalni žig, sa svim troškovima prijevoda koje to podrazumijeva (vidjeti u tom smislu, po analogiji, argumente koje je istaknuo BASF AG u vezi s troškovima prijevoda specifikacija za europski patent, navedene u točki 12. presude od 21. rujna 1999., BASF, C-44/98, Zb., str. I-6269.). Kao uvjerljiv dokaz postojanja tog interesa dovoljno je zamijetiti znatan broj prijava za žig Zajednice koje su, premašujući prvotna očekivanja, podnesene otkako je Ured osnovan.
- 92 Iz svih tih činjenica proizlazi da su pravila o jeziku tijela kao što je Ured rezultat složena postupka kojim se nastoji postići potrebna ravnoteža između interesa gospodarskih subjekata i javnog interesa s obzirom na troškove postupka, ali i između interesa podnositelja prijava za žigove Zajednice i drugih gospodarskih subjekata u pogledu pristupa prijevodima dokumenata kojima se dodjeljuju prava ili postupaka koji uključuju više od jednog gospodarskog subjekta, kao što je postupak povodom prigovora, postupak za opoziv ili postupak za proglašenje ništavosti.
- 93 Prvostupanjski sud stoga je u točki 62. pobijane presude ispravno zaključio da je Vijeće, utvrđujući službene jezike Zajednice koji se mogu upotrebljavati kao jezici postupka u postupku povodom prigovora, postupku za opoziv ili postupku za proglašenje ništavosti, u slučaju kada se stranke ne mogu dogovoriti o tome koji će jezik upotrebljavati, nastojalo postići legitimni cilj tražeći odgovarajuće jezično rješenje za poteškoće koje proizlaze iz takve nemogućnosti dogovora.
- 94 Slično tomu, Prvostupanjski sud je u točki 63. pobijane presude ispravno utvrdio da čak i ako je Vijeće različito postupalo prema pojedinim službenim jezicima Zajednice,

njegova je odluka da ograniči jezike na one koji su najrasprostranjeniji u Europskoj zajednici primjerena i proporcionalna.

- 95 U tim okolnostima argument žaliteljice da bi bilo manje diskriminirajuće odabrati samo jedan jezik, a ne njih pet, nije primjeren.
- 96 Naposljetku, što se tiče pismenih obavijesti iz druge rečenice članka 115. stavka 4. Uredbe br. 40/94, valja naglasiti da se taj pojam, kao što je naznačeno u točkama 45. i 47. ove presude, mora strogo tumačiti i da se može odnositi samo na dopise koje se, s obzirom na njihov sadržaj, ne može smatrati postupovnim aktima. Budući da uporaba drugog jezika u tom kontekstu ne može nepovoljno utjecati na pravne interese podnositelja prijave za žig Zajednice, iz toga slijedi da bi svaka razlika u postupanju koja bi mogla proizaći iz uporabe drugog jezika bila zanemariva po opsegu i u svakom slučaju opravdana potrebama funkcioniranja Ureda.
- 97 S obzirom na sva ta razmatranja, i drugi žalbeni razlog valja odbiti kao neosnovan.

Prigovor zbog nepostojanja obrazloženja

Argumenti Helenske Republike

- 98 Helenska Republika ističe prigovor protiv pobijane presude tvrdeći da je Prvostupanjski sud povrijedio zakon time što nije uzeo u obzir prigovor zbog nepostojanja obrazloženja odredbe koja je navodno nezakonita, odnosno članka 115. Uredbe br. 40/94, ili u svakom slučaju zbog toga što je propustio postaviti to pitanje po službenoj dužnosti.
- 99 Helenska Republika navodi da je prilikom intervencije pred Prvostupanjskim sudom naglasila kako je navedeno nedovoljno razloga za ograničenje uporabe jezika u kontekstu Uredbe br. 40/94 i da nije bilo moguće utvrditi kriterije na kojima se temelji to ograničenje ni objasniti zašto je nekim jezicima dana prednost u odnosu na druge. Prvostupanjski sud nije uzeo u obzir prigovore Helenske Republike niti je po službenoj dužnosti postavio pitanje obrazloženja Uredbe br. 40/94, unatoč činjenici da je to pitanje javnog reda koje sudovi Zajednice mogu, ili su čak obvezni, razmotriti po službenoj dužnosti.
- 100 Naprotiv, navodeći u točkama 62. i 63. pobijane presude razmatranja utemeljena na ciljevima zakonodavca, Prvostupanjski sud nije proučio navedene razloge za tvrdnju da je ta uredba nezakonita, nego je umjesto toga dodao razloge tamo gdje oni nisu bili navedeni, a to je nešto što je Sud u prošlosti kažnjavao (presuda od 27. siječnja. 2000., DIR International Film i dr./Komisija, C-164/98 P, Zb., str. I-447.).

Ocjena Suda

- 101 Istina je da Prvostupanjski sud nije izričito odgovorio na argument da nisu navedeni razlozi za odredbu uredbe koja je navodno nezakonita. Valja, međutim, primijetiti da je taj argument istaknut kao dio prigovora koji se može protumačiti kao tvrdnja da je povrijeđeno načelo proporcionalnosti. U svakom slučaju, s obzirom na to da je riječ o prigovoru koji je isključivo pitanje prava, Sud može ispraviti propust Prvostupanjskog suda.

- 102 U vezi s tim valja navesti da prema ustaljenoj praksi Suda opseg obveze navođenja razloga ovisi o naravi dotične mjere i da se u slučaju mjera opće primjene obrazloženje može ograničiti na naznačivanje opće situacije koja je dovela do njezina donošenja s jedne strane i općih ciljeva koji se njome namjeravaju postići s druge strane. Ako iz pobijane mjere jasno proizlazi osnovni cilj institucije, bilo bi suvišno zahtijevati posebno obrazloženje za razne tehničke odluke (presude od 19. studenoga 1998., Ujedinjena Kraljevina/Vijeće, C-150/94, Zb., str. I-7235., t. 25. i 26. i od 7. studenoga 2000., Luksemburg/Parlament i Vijeće, C-168/98, Zb., str. I-9131., t. 62.).
- 103 U ovom su predmetu odredbe Uredbe br. 40/94 o pravilima o jezicima Ureda dostatne za navođenje temeljnih razloga i omogućivanje preispitivanja tih razloga.
- 104 U točkama 62. i 63. pobijane presude Prvostupanjski sud nije pokušao ispraviti navodno nepostojanje obrazloženja pobijane odredbe, nego je ispitivao proporcionalnost te odredbe, što je nužno uključivalo razmatranje pretpostavljenog cilja zakonodavca Zajednice.
- 105 Iz svih tih elemenata slijedi da je prigovor koji je istaknula Helenska Republika neosnovan.

Troškovi

- 106 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika Suda, koji se na temelju članka 118. tog poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da žaliteljica nije uspjela u svojem zahtjevu te s obzirom na to da je Ured zatražio da ona snosi troškove, treba joj naložiti snošenje troškova.
- 107 U skladu s prvom alinejom članka 69. stavka 4. Poslovnika, Helenska Republika, Kraljevina Španjolska, Vijeće i Komisija snose vlastite troškove.

Slijedom navedenoga,

SUD

odlučuje:

- 1. Žalba se odbija.**
- 2. C. Kik nalaže se snošenje troškova.**
- 3. Helenskoj Republici, Kraljevini Španjolskoj, Vijeću Europske unije i Komisiji Europskih zajednica nalaže se snošenje vlastitih troškova.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 9. rujna 2003.

[Potpisi]

* Jezik postupka: nizozemski

RADNI PRIJEVOD